

Voorkom problemen voor ze beginnen

Reservescherm, noodchute, reddingsparachute. Hoe je 'm ook noemt, het pakketje dat verbonden zit aan het felgekleurde handvat aan je harnas is er om in een noodgeval je leven te redden. Hoewel de meesten van ons nooit zo'n noodgeval zullen meemaken - gelukkig - is het van het grootste belang dat je er zelf voor zorgt dat je reserve functioneert zoals het hoort voor het geval dat je hem wél nodig hebt. In deze serie artikelen geeft Lift je een overzicht van de belangrijkste zaken die je daarvoor moet weten.

In deel 2: Waar moet je op letten bij het monteren zodat je reserve doet wat hij moet doen in geval van nood?

Tekst en foto's: Peter Blokker

Deel 2: Vouwen en monteren

Geef je reserve een kans

Je reservescherm is een soort levensverzekering. Je moet er maar van uitgaan dat hij uitkeert als de tijd rijp is. Het terugkerende vouwen en onderhouden van je reserve is de premie die je betaalt. Het naleven van de montagehandleiding en instructies zijn de algemene voorwaarden. Wil je er op kunnen rekenen dat de reserve doet waar hij voor is bedoeld, zal hij op de juiste manier gebruiksklaar gemaakt en gehouden moeten worden. In deel twee van de serie reserves helpen we je op weg.

De meeste reserveschermen zitten verstopt in het harnas. Niet alleen het scherm, maar ook de binnencontainer, de riser, de bridle en alle verbindende onderdelen zijn aan het zicht onttrokken. Je denkt dat het wel goed zit. Het zit daar goed beschermd toch? Aan de ene kant is dat waar, maar boosdoeners zoals vocht, corrosie, uitdroging en gruis kunnen stiekem je materiaal aantasten. Om deze reden vouwen we minimaal eenmaal per jaar de reserve opnieuw. Hoe je dit moet doen kan je het beste leren van een professional of het gewoon uitbesteden, daar gaan we vanwege de omvang en diversiteit in dit artikel niet verder op in. Veel scholen organiseren een gooi- en vouwdag, waarbij je in een zaaltje het trekken van je reserve kan simuleren. Ook handleidingen van de fabrikant en filmpjes op Youtube laten gedetailleerd zien hoe je je reserve moet vouwen, maar ga niet zelf experimenteren met vouwen en monteren zonder

Buitencontaineer met handvat en pinnen

begeleiding of training. Naast je reservescherm zelf zijn er nog meer onderdelen van de keten die aandacht nodig hebben en proefondervindelijk zelfs in één op de twintig gevallen een goede werking belemmeren.

Waarom een repack?

Het ene harnas is het andere niet, maar zand en gruis vinden vaak een weg tot tussen het doek. Ik krijg met regelmaat reserves te vouwen die meer zand bevatten dan mijn volgelopen schoenen na een dag soaren. Door de schurende werking van de kleine scherpe korrels beschadigt je reserve. Condens van nat gras en koude opslag kan schimmel veroorzaken waardoor de stof verkleeft en de openingstijd wordt vertraagd. Elastiekjes drogen uit met een lijndump tot gevolg, sluitloopjes kunnen gedraaid zijn en de sluitpinnen kunnen beschadigd zijn. Ook als je je scherm niet gebruikt, verouderen de materialen. Door een regelmatige vouwbeurt, tenminste jaarlijks, komen gebreken tijdig aan het licht.

Waar zit je reserve?

De reserve zit gevouwen in zijn eigen hoesje, de binnencontainer. Daaraan vast zit het felgekleurde handvat. De riser van het reservescherm steekt uit de binnencontainer en zit vast aan de bridle van het harnas of de frontcontainer. Dit pakketje gaat in het speciale vak onder of achter in je harnas, de buitencontainer. Die sluit je volgens de voorschriften van de harnasfabrikant met een pinnen-systeem van metalen haakjes of een gele teflonkabel.

Sommige harnassen hebben geen buitencontainer, zoals hike&fly-harnassen. In dat geval kun je een reserve in een aparte buitencontainer meenemen, de frontcontainer. Die heeft zelf een Y-bridle waaraan je de riser van het reservescherm bevestigt. Deze Y-bridle komt dan aan je harnas, bijvoorbeeld met softlinks aan de ophanglussen van de hoofdkarabiners of aan de hoofdkarabiners zelf. In dat laatste geval helpt je reserve je niet meer als één van de hoofdkarabiners breekt. Het voordeel van frontcontainers is dat je de greep van je reserve altijd in zicht hebt en zowel links- als rechtshandig kan trekken.

Past het wel?

Bij gooi- en vouw workshops gebeurt het wel eens – eigenlijk te vaak – dat reserves niet goed of helemaal niet uit het harnas komen. Soms is het vak te klein. Je kunt het volume van het vak soms in de handleiding zien en vergelijken met dat van het reservescherm. Of het vak wordt samengedrukt zodra je zelf in het harnas zit. Met name podharnassen zonder zitplankje hebben dat probleem nog wel eens. Bij hogere G-krachten kan het zijn dat de reserve klem wordt gedrukt in het vak onder je harnas, wat bij een frontcontainer

Binnencontainer met reserve en bridle

Verstopt onder de greep is roestvorming ontstaan bij de pin en ring en aangetaste sluitloop

Laat je reserve pakken door een professional. Dan weet je zeker dat dit (op de foto) niet gebeurt.

Welke maillon voor welke toepassing?

1. Merk De standaard maillon is de zogenaamde Maillon Rapide van de fabrikant Pequet (foto). Kies altijd voor de roestvrijstalen variant. Pas op voor voordelige nepmaillons vanwege de twijfelachtige sterkte. De reserveketen is zo sterk als de zwakste schakel.

2. Dikte De dikte van de maillon is afhankelijk van de positie en het gebruik (solo of tandem). Over het algemeen gebruik je maillons met een dikte van 7 mm voor het verbinden van je de reserve aan de bridle. Voor de twee maillons voor de bridle aan harnas verbinding volstaat 6 mm. Voor tandem toepassingen wordt 1 mm bij de dikte opgeteld, dus 8 mm bij de bridleverbinding en 7 mm in de spreader.

3. Vorm De vorm van de maillon is afhankelijk van de breedte van het bandmateriaal dat met elkaar verbonden wordt. Als de breedte van de bridle 20 mm is, en de breedte van de riser van de reserve ook, gebruik je dus een vierkante maillon (square) met een

niet zal gebeuren. De Duitse DHV beveelt daarom een zogeheten K-prüfung aan. Daarbij test je of je de reserve wel uit het vak kunt trekken als je in het harnas zit. Dat kun je uiteraard zelf doen: hang je harnas op en trekken maar!

Volledige controle

Het beste vouw je niet alleen je reserve opnieuw, maar voer je een volledige controle van alle onderdelen van het reservesysteem uit. Allereerst check je de sluitpins of teflonkabel en of deze met genoeg maar niet te veel weerstand door de loopjes bewegen. Je trekt de buitencontainer open en kijkt of de binnencontainer soepel tevoorschijn komt. Soms krijg je het sluitsysteem niet eens goed geopend, met name als de strap die de greep met de binnencontainer verbindt te kort is. Als bij het harnas een binnencontainer wordt

geleverd is het beter om die te gebruiken dan de binnencontainer die bij de reserve wordt geleverd, tenzij je reserve bijzonder groot of klein is. Als je de reserve niet zelf hebt geïnstalleerd, is het handig om van iedere tussenstap foto's te maken en goed op te letten op de sluitvolgorde van de flappen van de buitencontainer en de routing van de bridle.

De bridle

Het reservescherm is verbonden aan het harnas bij de schouderbanden, of ter hoogte van de hoofdkarabiners (bij een frontcontainer), of aan de tandemspreader. Als je een reservescherm aanschaft, heb je dus nog wat materiaal nodig om de verbinding te maken, in ieder geval de bridle. In sommige harnassen zit de bridle al vanaf de fabriek vastgenaaid aan de schouderbanden van het harnas.

Je reserve luchten en vouwen kan prima in de woonkamer, maar zorg wel dat je eerst een goede training hebt gevolgd.

binnenmaat van 20 mm. Is de toepassing een verbinding tussen breed en smal, gebruik je een driehoekige of trapeze, afhankelijk van de breedte. Een koppeling met aan beide zijden smal (lichtgewicht) kan het beste met een ovale maillon.

4. Vast is vast Als je de maillon handvast hebt aangedraaid, geef je deze met een steeksleutel nog een kwart slag tot een halve slag. Niet meer. Als je de maillon te vast draait kan het schroefdraad beschadigen en de sterkte behoorlijk verminderd worden. Dus niet overdrijven.

5. Borging De positie van de bridle in de maillon moet altijd geborgd worden. Het meest geschikt hiervoor zijn rubber O-ringen van 40 mm (zie fotoserie links). Elastiekjes doen hun werk ook goed maar moeten met de vouwbeurt ook vervangen worden.

6. Covers De maillons steken altijd uit ten opzichte van de bridle. Hoewel ze goed zijn afgerond kunnen ze – meer theoretisch dan praktisch – ergens achter blijven haken. Er zijn speciale covers beschikbaar om de overgang tussen dik en dun te stroomlijnen, zie bijvoorbeeld de complete setjes van Gin (foto rechts). Een stuk racefiets binnenband kan ook voor dit doel worden ingezet.

In andere gevallen moet je de bridle zelf aanschaffen. Het aanbod is divers in lengte, dikte, materiaal en gewicht, maar bijna altijd een omgekeerde Y-vorm. De lengte van de bridle beïnvloedt de pendelstabiliteit van de reserve, dus het is het beste om er een aan te schaffen van dezelfde fabrikant als van je reserve. Bij bestuurbare reserves zit de bridle inclusief stuurtoekels al aan de reserve vast. De risers van de bestuurbare reserves worden direct in de schouderophangpunten of ter hoogte van de hoofdkarabners ingehangen.

Knopen of schroeven

De verbinding van de bridle met het harnas, en van de bridle met het reservescherm, kan op verschillende manieren. Het meest gebruikelijk zijn de bekende rvs maillons die in vele vormen en diktes (sterktes) verkrijgbaar zijn. Meer over de juiste keuze van de maillons zie je in het kader bij dit artikel. Een andere manier, waarmee je wat gewicht kan besparen, is een soft link gebruiken voor de verbindingen. Deze kunnen voor alle verbindingen worden ingezet, zolang je maar geen fouten maakt bij het 'knopen' leggen. Een derde mogelijkheid is de band-op-band verbinding zonder tussenkomst van karabners. Als de bridle geschikt is voor deze toepassing, eindigt deze ook in een lus die groot genoeg is om de complete binnencontainer doorheen te halen.

Band-op-band

Zorg dat de ankersteek goed aangetrokken wordt, zodat deze niet kan verschuiven, anders bestaat er het risico op afscheuren door wrijvingswarmte bij de openingsschok. Dit risico wordt aanzienlijk verminderd als het bandmateriaal is beschermd tegen oververhitting (kevlar hoesjes om Dyneema genaaid) of de verbinding in positie gehouden wordt met een transparante kous. Ga nooit met tape om de knoop zwachtelen, hierdoor kan het materiaal aangetast worden. Volg de handleiding van je reserve en harnas om te kijken of een directe verbinding is toegestaan.

Onderhoudstips

Tot slot nog wat tips om je reserve in goede conditie te houden:

- Laat je reserve niet onnodig in de zon liggen vanwege de schadelijke invloed van UV straling;
- Een natte of klamme reserve moet zo snel mogelijk open gelegd worden om te drogen in de schaduw of binnenshuis;
- Voorkom dat een gepakte reserve wordt blootgesteld aan grote temperatuurverschillen en hoge luchtvochtigheid;
- Behandel een reserve voorzichtig op de grond na een opening of tijdens een SIV training;
- Na contact met zeewater moet de reserve door en door gespoeld worden met vers water;
- Maak de reserve alleen schoon als dat nodig is met een beetje neutrale zeep, maar nooit met schoonmaakmiddelen;
- Chemicaliën, insecten en schimmelvorming kunnen je scherm en de sterkte daarvan net zo erg aantasten als mechanische beschadigingen;
- Heb je een binnencontainer met messing ringen waar elastiekjes doorheen lopen, vervang deze dan door een nieuwe binnencontainer met verzinkte (of rvs) ringen. Messing tast het rubber sneller aan dan je het vervangen kan. De reserve valt dan al uit je binnencontainer voordat je deze kan gooien in de richting en op het moment dat je wilt.

Volgende keer in deel 3: Reserve werpen